

8 (C 125)
T 53
514

Л. ТОЛСТОЈ

БИБЛИОТЕКА
Респ. КРП
1001/1/1
1938

БАГНАЈАС

КОМИ ГОСИЗДАТ СЫКТЫВКАР 1938

810
T5
1939
ГПБ-УзССР

Л. ТОЛСТОЈ

БАЃЊАЈАС

Серпасалис
К. РУДАКОВА

БИБЛИОТЕКА
Респ. Инстит. Туризма
Истор. Музеј
Город. Библиотека

КОМИ ГОСУДАРСТВЕННОЈ ИЗДАТЕЛЬСТВО
СЫКТЫВКАР 1938

ГПБ Уз.

Л. Н. ТОЛСТОЙ

Б А С Н И

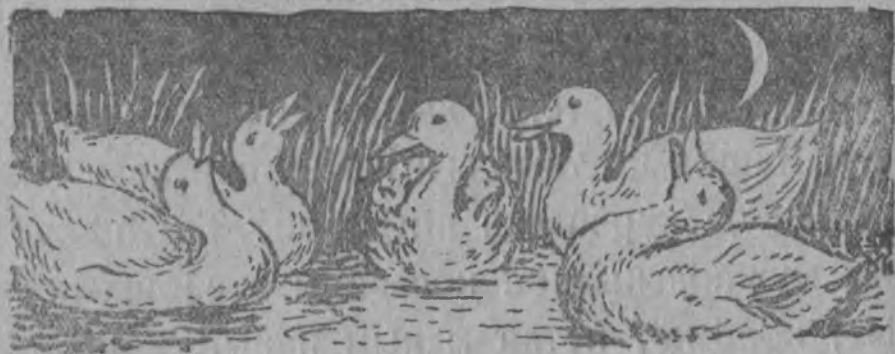
ДОШКОЛЬНОГО И МЛАДШЕ-
ГО ВОЗРАСТА

На семи языке

Редактор *П. Дорнин*. Техред *М. Шестаков*. Рисунки *К. Рудаковой*.
Перевод *А. Сретенской*. Издание №
176. Уполномоченный Главлита №3718
Типографский заказ №2616. Формат
70x86, 1/16. Тираж 2000 экз. Печатных
листов 1. Авторских листов 0,12. Ся-
но в производство 5/XI-38 г. Подписано
к печати 19/XI-38 г

Типография НКМП, гор. Сыктывкар,
Комп. АССР, Дом печати.

УТКА ДА ТӐЛЫГ

Утка плавайтис ју вылын, коргис черіјасӧс, куз лун чӧжӧн ез азыв ни ӧти черіӧс. Кор лоі вој, сіјӧ азыс васыс тӧлыслыс вужӧрсӧ, мӧвпыштіс, мыј тајӧ чері, да суніс, меџым кутны тӧлыссӧ. Мукӧд уткајас азысны сіјӧс да кутісны серавны сы вылын.

Сіјӧ кадсаңыс утка сещӧма кутіс јандысны да повны, мыј, кор і азывліс настојашщӧј черіјасӧс ва пыщыс, сіјӧ ез-нін лыст кыјны најӧс, да кулі щыгысла.

НОМ ДА ЛЕВ

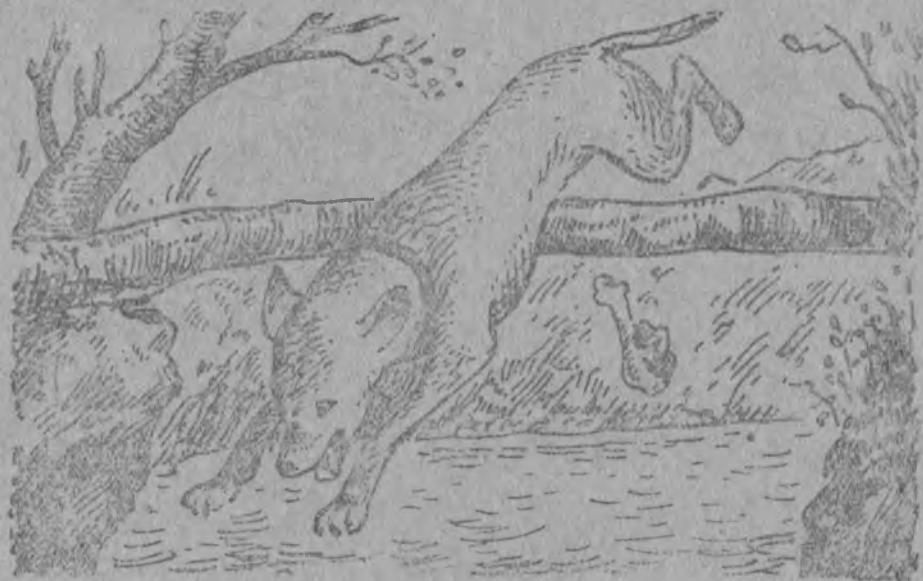
Локтіс ном лев дінө да шуө: „Те думаж-тан, ме дорыс тенад выныд унжык? Тажө абу сіз! Кущөм-нө тейн вын? Мыј парсасан гыж-јаснад да курччасан піңјаснад? Тазтө і баба-јас мужікјасныскөд косасөны. Ме јонжык те-ыс; колө-кө, петав меным паныд војнаөн!“.

І номјыд кутіс тіңгыны-трубітны да курччавны левлыс куш банбокјассө да нырсө. Лев пон-діс кучкавны ассө чужөм куғаыс лапаяснас да парсавны гыжјаснас; вірөз косавліс ассыс став чужөмсө да ебессыс петіс.

Ном пондіс тіңгыны-трубітны радысла і леб-зіс. Сесса сіјө гарччіс чераң везјө, і чераң ку-тіс сіјөс ноһавны. Ном і шуө: „Јон зверөс, левөс, вермі, а вот омөлік чераң помыс пө-гібајта.“

ПОН ДА СЫЛӢН ВУЖӢР

Пон вужӢ вӧлі ічӧтык ју вомӧн пуктӧм кер куза, а вомас нуӧ јаж. Сіјӧ аҗгіс ассыс вужӧрсӧ васыс да чажтіс, мыј сені мӧд пон сізжӧ јаж нуӧ. Сіјӧ шыбытіс ассыс јажсӧ да укӧдчіс мырддыны мӧд понјыслыс: сылӧн јажыс ез вӧв, а ассыс јажсӧ гыјасӧн нуіс. І лӧі сіз, мыј понлы нінӧмыс ез кол.

ОБЕЗЈАНА ДА АҢКЫШ

Обезјана нуо вөлі кык кытыр аңкыш. Нуигас чеччыштіс сүлөн өтү аңкыш; обезјана көсјис ескө лептыны, но кигіс сек кыз аңкыш. Сі-јө ускөдчис өктыны да кигіс ставсө. Секи сі-јө скөрміс, пасјис-разөдіс став аңкышсө да сізі і муніс.

КЫК ЈОРТ

Мунöны вöлі вöртi кык јорт, да ускöдчiс на вылö ош. Öтiкыс ускöдчiс пышјыны, кaјiс пуö да зebciс, а мöдыс колi туж вылö. Вöчны сылы вöлі нiнöм—ciјö ускöдчiс муö да кулöм улö леччiс. Ош матыстчiс сы дiнö да кутiс icавны: ciјö i лoлавнысö dyrdic.

Ош дукалiс сылыс чужöмсö, чајтiс, мыј кулöма да, вещьiс, еновтiс.

Кор ошкыд мунiс, мöд јортыс леччiс пуыс да сералö: „но—шуö,—мыј јылыс теныд ошкыд пeлад вiсталис?“

„А ciјö вiсталис меным, мыј омöлöг сещöм јöзјас, кодјас опасност дырјi јорт дiнсыс пышјöны“.

КӨЧЈАС ДА ЛЪГУШАЈАС

Чукөртчисны өтчыд көчјас да кутисны жалутчыны асланыс олөм вылө. „I јөз помыс, i понјас помыс, i кушјас помыс, i мукөд зверјас помыс пөгібайтам. Буржык-нин өтчыдыс кувны, полөмөн олөм да мучитчөм дорыс. Вайө вөйтчамөј!“

I котөртисны көчјас тыө вөйтчыны. Лъгушајас кылисны көчјасөс да чеччыштисны ваө. Öти көч i шуө:

„Енлөј, ребјата! Виччыслам вөйтчынытө; вот лъгушајаслөн олөмныс, тыдалө, нөшта мијаныс-на локжык: најө i мијаныс полөны.“

ШЫР АМБАР УЛЫН

Оліс өті шыр амбар улын. Амбар жожаc вөлі ічөтiк роғ, і суыс сес кiссiс роғодыс. Шырлы овны вөлі бур, но сiјө көсјiс ошјы-гыштны аслас олөмөн. Јiрөмөн ыждөдiс сiјө роғсө да корiс мукөд шырјасөс ас ордас гөстiтны.

„Волөј,—шүө,—ме ордө гулајтны. Ме тi-жанөс гөстiтөда. Гојан менам ставныдлы тыр-мас.“ Кор сiјө вaјөдiс шырјасөс, ағзiс, мыј роғыс сөвсем абу лоөма. Мужикыд кағалөма жожаcыд ыжыд роғтө да роғтөма сiјөс.

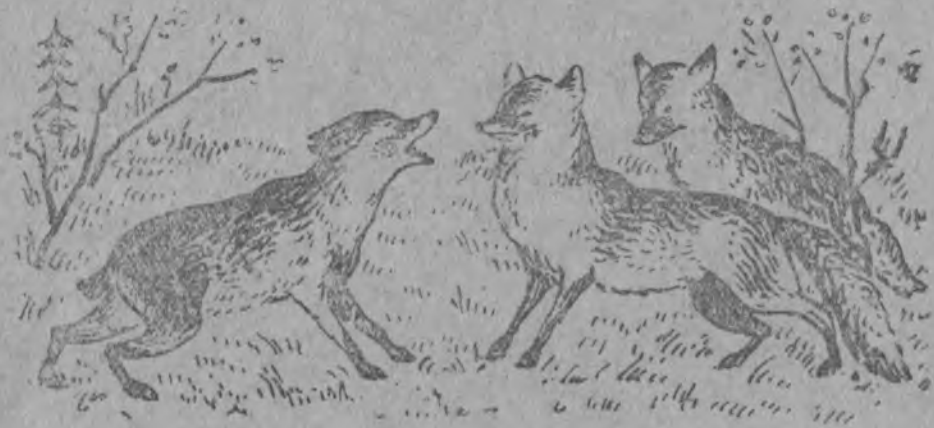
КӖР

КӖр матыстчӓс ју дорӓ јуны, аҗҗис ваыг ассыс вужӓрсӓ да кутӓс радлыны аслас сурјас вылӓ, мыј најӓ ыжыдӓс да уна вожаӓс, а кокјас вылас вӓҗӓдліс да шуӓ: „Сӓмын кокјасӓј менам омӓлӓс да вӓсньӓдікӓс.“ друг кыскӓ чеччыштӓс лев да ускӓдчӓс кӓр вылӓ. Кӓр пондӓс скачӓтны чӓстӓј полӓ куза. Сӓјӓ бура пышјӓс, а кор воӓс вӓрӓ, сурјаснас крукасӓс пу увјасӓ, і лев сек кватӓтӓс сӓјӓс. Кодыр кӓрыд кутӓс пӓгӓбајтны, сӓјӓ і шуӓ: „Вот кущӓм ме јӓј вӓлі! Код јылыс ме мӓвпалӓ,

мы́ омө́лөс да вöснүдöс, најö спасајтисны
менö, а код вылö радлі, надејтчі, на вöсна
і пропадіті.“

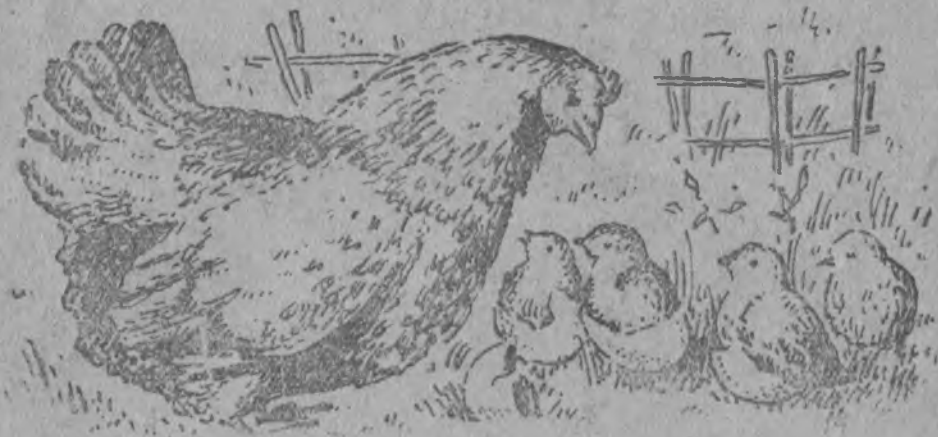

руч

Вескаліс руч капканö, орöдіс бөжсö да муніс. І кутіс сіјö мөвпавны, кызі ескö сылы тајö жанҕымсö вевттыны. Чукөртіс сіјö руч-јасöс да кутіс најöс ышöдны, медем најö керыштасны асгыныс бөжјассö. „Бөжыд,— шуö,—зік ңинөмла, сөмын прöста лішнөј сөкта ас бөрса кыскалам.“ Öтi руч і шуö: „Ок, ен ескö те шу тајöс, ен-кө вөв бөжтөм“.

Бөжтөм руч лаңтіс да муніс.

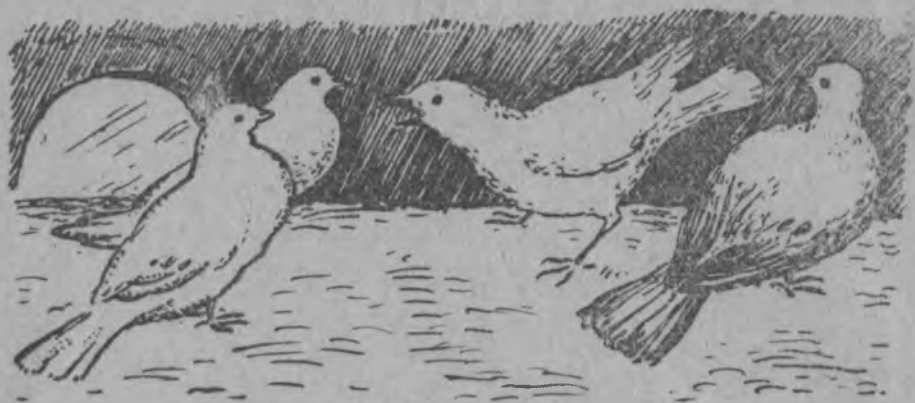

ПӨЖҢЫС КУРӨГ ДА ЧІПАНЈАС

Пөжҗыс курөг пөжіс чіпанјасөс да оз вөлі төд, кызі віҗны најөс. Сіјө і шуө чіпанјаслы: „Пырөј бөр колк кыш пыщкө, кор ті доан-ныд кыш піынөс, ме пукга тіјан вылө, кызі і војдөр пукавлі, да понда віҗны тіјанөс.“

Чіпанјас кывзісны, пондісны пырны бөр колк кыш піө, но җе кызі ез төрны сетчө, сөмын бордјассө ассыныс дојдалісны. Секі өті чіпан і шуө мамыслы:

„Міјанлы-кө пыр колччыны колк кыш піын, те ескө лущцө мед ен і пөж міјанөс“.

ЧАВКАНЈАС ДА ГУЛУЈАС

Аззө чавкан, мыј гулујасөс бура вердөны,— белітис асцө да лебзис гулујас оланінө. Гулујас мөвпыштисны первојсө, мыј сійө сещөм-жө гулу да леґисны сійөс. Но чавкан вунөдчис да горөдіс чавкан ногөн. Сөкі гулујас кутисны сійөс кокавны да вөтлісны. Чавкан бөр лебзис аслас оланінө, но чавканјас повзисны сыыс сы вөсна, мыј сійө вөлі жежд, і сіз-жө сійөс вөтлісны.

514
~~УЗ.~~

КОМИ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ИЗДАТЕЛЬСТВО

ИЧОТИК БИБЛИОТЕКА

ДОШКОЛЬНОЙ И ИЧОТ АРЛЫДА ЧЕЛАДЖАСЛЫ

1. ПЕРРО—Гёрд шапка
2. ГРИММ—Рок гырнич. Кбч да жож
3. ГРИММ—Беланочка да Розочка
4. ГРИММ—Зарни јус
5. АНДЕРСЕН—Містѳм утка пі
6. ГАУФ—Ичѳт Мук
7. ТОЛСТОЈ—Кујим ош
8. ФИСХЕЈ—Кујим поре пі
9. ОДОЈЕВСКИЈ—Мороз Івановіч
10. РОЧ МОЈДКЫВ—Чоја-вока
11. ТОЛСТОЈ—Вістјас
12. ТОЛСТОЈ—Баснајас
13. ТОЛСТОЈ—Ичѳтик челадјаслы
14. ГАРІН—Тома да Жучка
15. УШІНСКИЈ—Њоль кѳсјѳм
16. КРЫЛОВ—Баснајас
17. ГЛУГО—Кѳзета
18. ФІКЕНС—Піп
19. ВІРТА—Іностранка
20. ЖІТКОВ—Јежыд керка
21. ШВАРЦ—Бокѳвѳј нывка
22. ЧАРУШІН—Кујим віст
23. ГОЛЬЦЫН—Чажнік
24. СБОРНІК—Сѳд семја
25. КАРИНСКИЈ да РОТОВ—Грачјас да кань.